

Zemin Teknolojileri

> DÜNYA GAZETESİ SEKTÖR ARAŞTIRMASI SAYI:14 > 21 NİSAN 2011

"Mevzuatın uygulanmasında aksaklıklar var"

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Jeofizik Mühendisleri Odası Teknik Koordinatörü Murat Akbas, yürürlükteki mevzuatın yerel yönetmeliçlerde uygulanmasında birçok aksaklılığın gözle çarpılmışına dikkat çekerek, sadece sonda verilerine dayalı zemin analizi ile de elde edilen parametrelerin depreme dayanıklı yapı tasarımları için yeterli olmadığını savundu. Sektörle bazda çalışan mühendislerin öntü tikayan bir olumsuzluğun bir an önce devlet tarafından giderilmesi gereğinden sözlenen Akbas, 21. yüzyılda hâlâ teknolojik gelişimini takip edemeyen bir sistemin afet zararlarını azaltılması yönünde başarılı olmasının mümkün olmadığını dile getirdi.

1999 depremlerinden sonra sektörün hızla gelişğini belirterek, sektörün gelişmesini hızla sürdürdüğünü aktaran Akbas, diğer bir konunun da zemin iyileştirmesi amacıyla uygulanan metodlar olduğunu kaydetti. Akbas, çok çeşitli zemin iyileştirme yöntemlerinin birçok firmadan gelişmiş makine parçası ile gerçekleştirilebildiğini vurguladı. Zemin teknolojisi üzerinde gelişmelerin na kadar ileriye gitmem olsa da mevzuatın karmaşık yapısı içinde bu teknolojilerin uygulanabilirliğinin imkansız hale getirildiğini belirtti Akbas, "1 Ocak 2011 tarihinden itibaren uygulamaya geçilen 'Yapı Denetimi' ve bu süreç sonucunda ortaya çıkan durumun yapılar yönünden sınavı, beklenen afet ile gerçekleşecektir." dedi.

Projelendirilecek yapının oturacağı zeminin statik ve dinamik parametrelerinin tespit edilmesi amacıyla çeşitli zemin inceleme teknolojilerinin kullanıldığı aktaran Akbas, zeminin jeomekanik ve elastik parametrelerinin inşaat mühendisleri için önemli olduğunu söyledi. Jeofizik mühendislerin zemin inceleme teknolojilerini cağın gelişen teknolojileri ve bu teknolojileri kullanarak üretilen cihazları kullanıklarını bildiren Akbas, söyle konusunda: "Jeofizik mühendislerin zemin çalışmalarında kullandığı en önemli yöntem sismik çalışmalarlardır. Bu yöntemi kısaca yapının oturacağı zeminde mini bir deprem dalgaşını yaratarak zeminin davranışının ölçülmesi esasına dayanır. Elde edilen sismik dalga hızları aracılık ile zeminin dinamik parametrelerin ve yapı için önem taşıyan zemin hakim titresim periyodunun, zemin büyütmesinin belirlenerek depreme dayanıklı yapı tasarımı için gerekli tüm parametreler tespit edilir."

Sismik cihazlarının dışında zemin arastırmasında kullanılan diğer bir cihazın mikrotremör cihazı olduğunu bildiren Akbas, bu cihaz vasıtayla yerin titresim periyodu ve spektrum kesimi katsayılarının çok net bir şekilde jeofizik mühendislerince bulunabildiğini açıkladı. "Jeofizik mühendislerin kullanımına dair bir yöntem de elektrik yöntemlerdir" diyen Akbas, teknolojinin gelişmesine paralel olarak yapının inşa edileceği zeminin üç boyutlu tomografisinin alınabildiğini ve yeraltı kesitinin çıkartılabilidğini kaydetti.

İnşaattaki canlanma ve deprem bilinci sektörü büyütüyor

Türkiye'deki bilinirliğini ve büyümeyi 1999 depremlerinden sonra hızla artıran zemin teknolojileri sektörü, geçen yıl inşaattaki canlanmayı birlikte hareketli bir süreçte girdi.

Türkiye'de son 10 yılda depreme dayanıklı yapı tasarımlarının yarınmazlar, müteahhitler ve ev sahibi olmak isteyenler için önemli hale gelmesi, zemin teknolojileri sektöründe itici güç oldu. Türkiye'nin en büyük doğal afetlerinden biri kabul edilen 1999 Marmara depreminden sonra gerek firma sayısı gerekse iş hacmi ile ciddi bir gelişim sürecine giren zemin teknolojileri sektörü, geçen yıl inşaattaki canlanmayı birlikte hareketli bir süreçte girdi.

ründe de hareketlilik yaratırken, gelecek dönemde ilişkin umutları artırıyor.

Zemin araştırmaları Türkiye'de 1999 Marmara depremlerinden sonra büyük önem kazandı. Deprem sonrasında önemsenmeye zemin çalışmaları, deprem sonrasında yaşanan büyük maddi ve manevi yıkımla daha çok dile getirilmeye ve uygulanmaya başlandı. Bu tarihi sonra her türlü yapının inşa edileceği zeminlerin etüdüleri yapılarak, gereklili tedbirlerin alınması sağlanı. Türkiye'deki bilinirliğini ve büyümeyi gerek yasal düzenlemelerle gerçekleştirmeye ve zemin teknolojileri sektörü, global ekonomik krizin etkisiyle yaşadığı durgunluğu ise 2010 yılında üzerinden atmayı başardı.

Özellikle inşaat sektöründeki canlılık ve toplu konut projelerindeki artışın yanı sıra arka arkaya uygulamaya konan büyük projeler de sektörde ıvma kazandırıyor. Krize rağmen teknolojiye ağırlık veren sektördeki birçok

firma, makine yatırımlarına bu yıl da devam ediyor.

Firmalar krizde Kuzey Afrika, Orta Asya ve Ortadoğu'yu açıldı

Yurttaşındaki hareketliliği fırsatı cevirmesinin yanı sıra yurdusunda da birçok önemli büyük projeye imza attı. Sektördeki firmalar, 2011 yılına umutlu bakıyor. Sektörde bu yıl da verimliliği artıracak devam etmesi ve gerelik sektör gerekse devlet tarafindan uygulanmaya konulacak olan büyük projelerin sektörde hareketliliğine getirilmesi bekleniyor. Sektör aktörlerine göre, dünyadaki sosyal ve politik gelişmeler olumsuz bir havaya dönüşmezse özellikle altyapı ve zemin teknolojileri sektörü öncümüzdeki yılları verimli geçirecek. Türkiye'de ekonomik göstergelerin iyi gitmesiyle inşaat sektörü için özel bilgi birikimi gerektiren bu pazar büyümeye beklendi. Özellikle büyük şehirlerde belediyelerin altyapı faaliyetlerine daha çok büyük bütçe

ayrımsıyla 2011-2015 yıllarında bu kesimde oluşacak pazar payı büyük oranda artacak.

Türkiye genelindeki geoteknik sektöründe irili ufaklı yaklaşık 60 firma faaliyet gösteriyor. Bu firmaların yıllık toplam iş hacimlerinin 150-200 milyon TL civarında olduğu tahmin ediliyor. Son yıllarda artan firma sayısıyla sektörde rekabet on plana çökken, firmalar krizin etkisiyle yurdusunda açıldı. Sektördeki birçok firma başta Misir, Cezayir, Libya, Tunus ve Fas gibi Kuzey Afrika ülkelerinde, Birleşik Arap Emirlikleri, Bahreyn, Katar, Kuvveyt, Ummman, Suudi Arabistan, Suriye ve Lübnan gibi Ortadoğu ve Körfez ülkelerinde, Rusya, Ukrayna, Azerbaycan, Gürcistan ve Kazakistan gibi Kafkasasya ve Asya ülkelerinde, Romanya, Bulgaristan, Kosova, Makedonya ve Arnavutluk gibi Doğu Avrupa ve Balkan ülkelerinde faaliyet gösteriyor. Ancak Libya, Misir ve diğer Ortadoğu ve Arap ülkelerindeki demokrasi arayışlarının öncünlüğü, girişiçi şekilde çoğalan firmaların düşük fiyat politikalarının uyarılması ve kalitenin sağlanması gerektiğini işaret eden sektör temsilcileri, inşaat maliyetlerinin küçük bir kısmını oluştururan zemin etüt çalışmaları yerine önen göstermedigine dikkat çekiyor. Yetkililer, yapı denetim kurullarında jeofizik mühendislerinin de yer almazı gerekliliğine vurgu yapıyor.

Yabancı ülkelerde dünya standartlarında imalatlar yapılrken, Türkiye'de eşit rekabet koşullarına dayanmayan 'en düşük fiyat' karşılıştırmamasına maruz kalındığında dikkat çekken sektör temsilcilerine göre, bu durum büyük ekonomik ve can kayiplarıyla ödenen kalitesiz imalatlara yol açıyor. Zemin iyileştirme ve ikşas çalışmalarının rekabet sonucu gerek değerini bulmadığınu ve bu durumun sektörde sağlıklı-kalıcı bir fiyat oluşumunu engellediğini ifade eden yetkililer, işverenlerin ehlî müsavir firmaların kesiflerine sadık kalımlarını ve uygulamada kalite arayışına katılmalarını öneriyor.

BARKOM®

SONDAJ EKİPMANLARI

DTH Tıjler

Karot Tıjleri ve Yedekleri

DTH BIT

DRILL BIT

SHANK ADAPTER

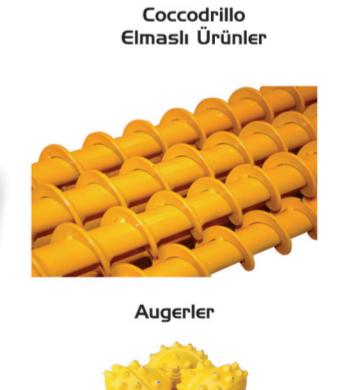
Auger Matkapları

Catal - Pilot - Kapalı Vidyé Matkaplar

Shelby (UD) Tüpleri

SEKO Drill Co., LTD.

"Tecrübe, Kalite, Destek"

BARKOM®
BARKOM GRUP SONDAJ MAKİNE
VE EKİPMANLARI SAN.TİC.LTD.ŞTİ.
1202/1 (Eski 31), Sokak, No: 45 Ostim Org. San. Böl.
Tel: +90 312 385 60 50 pbx Fax: +90 312 385 35 75
TR - 06370 ANKARA / TURKEY